

мюдюринъ отъ Лозенградското градче Скопò (Скопе) излѣзълъ да заграбва. Споредъ казването на Войко Димовъ (51 год.), тоя мюдюринъ, който се казвалъ Хасанъ-ефенди (около 50 г.), знаелъ да говори и да чете чисто български; той билъ по-напрѣдъ инспекторъ на училищата въ Малко Търново. Станалъ мюдюринъ въ Скопò прѣзъ юли мѣсецъ, когато турцитѣ рекупираха това градче. Той самъ заграбилъ до 3000 овци. „Имаше жени — казва Димовъ — които не пускаха изъ рѣцѣтъ си биволици, които мухаджири се силѣха да отнематъ; мюдюринътъ лично е удрялъ по рѣцѣтъ тия жени, отнемалъ имъ е добитѣка и го е давалъ на мухаджиритѣ“.

Въ Курудере повечето били земеделци и скотовъдци. Свинетѣ турското правителство ги продало по грошъ свинята, и гърцитѣ ги закупили.

Курудерци сж прѣснати сега въ Варненско, именно въ село Курудере, по-рано заселено отъ сѣщото Бунархисарско село, сетнѣ въ с. Яйла; въ Бургаско има ги въ Св. Никола — на морето, а нѣкои сж отишли и къмъ Дедеагачъ (28 сѣмейства). Въ Малко Търново сж останали много малко, до 10 сѣмейства.

Селото Чонгара, чисто българско, смѣсено по наполовина съ ексархисти и гъркомани, прѣзъ първата война пострадало отъ турцитѣ, които го запалили та изгорѣли 110 къщи (отъ 280). Жителитѣ му бѣха избѣгали въ Бунархисаръ, а сетнѣ пакъ се прибрали въ селото си. По новото турско нашествие разпитвахъ въ Малко Търново бѣжанеца отъ Чонгара Иванъ Костадиновъ (50 год.), бакарджия:

„Турцитѣ настѣпиха ненадѣйно, азъ бѣхъ на жетва. Връщамъ се и намирамъ, че отъ страхъ цѣлото село избѣгало въ Бунархисаръ. Слѣдъ два дена се прибраха всички пакъ въ селото, а слѣдъ четири дена наистина дойдоха турцитѣ. Много далкъ ядохъ чорбаджинѣтъ; ние сиромаситѣ се криехме. Чифтоветѣ ги събраха. Имаше зулуми, по най-сетнѣ оставиха ни, да си довършимъ полската работа. Нѣкои и посѣха. Понеже ни взеха за гъркомани, не ни дигнаха, та прѣзимувахме. Къдѣ великденъ турцитѣ поискаха да платимъ, което имаме да даваме на банката въ Бунархисаръ. Ние казвахме, че сега на туй врѣме защо ще плащаме. Тѣ ни отговориха, че ние ще си отиваме. На другата вечеръ казаха, че ще трѣбва да